

**การพัฒนาแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าหนบ
อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์**

**The Development of the Skill Workbook for Basic Melodeon
for Mattayom 2 Students in Bantanop School,
Thatagow District, NakhonSawan Province.**

วิชาญ เอี่ยมคง*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าหนบ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียน โดยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน กลุ่มทดลองที่ใช้ ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าหนบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าหนบ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 10 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ผลการศึกษาพบว่า

แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าหนบ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.08 / 92.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้

นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน มีคะแนนทดสอบหลังการเรียน โดยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐานที่สูงกว่าก่อนการเรียนโดยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน มีค่าเท่ากับ 0.8565 แสดงว่า นักเรียน มีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากฝึกด้วยแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 85.65 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : เมโลเดียนขั้นพื้นฐาน การพัฒนา

Abstract

The purposes of the study on the development of the skill workbook for Basic Melodeon for Mattayom 2 students in Bantanop School, Thatagow District, Nakhorn Sawan Province were to find out effectiveness of the practice workbook by the standard criteria 80/80 was carried out, to compare the learning achievement with the use of the practice workbook, and to evaluate the students' attitude on the practice workbook for Basic Melodeon. The sample was a group of 31 Mattayom 2 students taking the course of Basic Melodeon at Bantanop School under the jurisdiction of Nakhorn Sawan Educational Area, in summer of academic year 2009. The research instruments were 10 sets of workbook for Basic Melodeon for Mattayom 2 students in Bantanop School, Thatagow District, Nakhon Sawan Province, the 4-choice multiple type of the 30-item achievement test, and the 5-scale and 20-item attitudinaire. The results of study were as follows:

The effectiveness of the skill workbook for Mattayom 2 students in Bantanop School, Thatagow District, Nakhon Sawan Province was 96.08/92.90 higher than the standard criteria 80/80.

The students learning the Basic Melodeon with the use of the skill workbook gained significantly higher score in the posttest at the significance level of .01.

The efficiency index of the skill workbook was 0.8565, so the students made 85.65 per cent increase of their knowledge and skill after the practice with the skill workbook.

On average, the level of satisfaction on learning with the skill workbook was at a very high level.

Keyword : Basic Melodeon, Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญของโลกยุคโลกาภิวัตน์นั้น มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยผลอันเกิดจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศ ต้องมีการปรับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลาและพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายของกระแสโลกอันไร้พรมแดน โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน ดังนั้น การศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ รู้จักคิด รู้จักใฝ่หาความรู้ประสบการณ์ด้วยตนเองรู้จักพัฒนา มีทักษะในการเรียนรู้ มีค่านิยมที่ดี และมีการ ส่งเสริมความเป็นเลิศความสามารถตามความถนัดของแต่ละบุคคลตามศักยภาพ ในการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย นั้น รัฐมีนโยบายให้กระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่งมีปัญญา มีความสุข ในการเรียนรู้ มีศักยภาพพร้อมที่จะเข้าแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีระดับโลก ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาล มาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นละ 3 ปี โดยให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาค ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้อง กับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายโดยจัดกิจกรรม

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในครั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ โดยยึดหลักการเรียนรู้ว่าผู้เรียน ทุกคนมีความสำคัญ สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงต้องมีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าของดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล แสดงออกถึงความรู้สึก ในการรับรู้ความไพเราะของเสียงดนตรี ด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความสนใจ สร้างสรรค์ทางดนตรี และนำความรู้ทางดนตรีไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 13)

ดนตรีที่เกิดขึ้นในแต่ละสังคม มีโครงสร้างและเอกลักษณ์ทางดนตรี ที่เป็นแบบฉบับ ของตนเอง โดยเฉพาะ ซึ่งรูปแบบที่เกิดขึ้นสะท้อนภาพถึงความเป็นอยู่ในสังคมและบ่งบอกถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และพฤติกรรมของผู้คนดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งมีประจำอยู่ใน ทุกกลุ่มของสังคมดังที่ แชนเบล เพทรีเซีย เซอฮาน ซู วิลเลียมสัน และแพรี (Campbell, Patricia shehan, Sue Williamson และPierre Perron) (ณัฐรุต จิตต์. 2545 : 41) กล่าวว่า “ ถึงแม้ดนตรีของแต่ละชุมชนจะมีความแตกต่างกัน แต่มนุษย์ทั่วโลกก็มีบทเพลง มีดนตรีเพื่อใช้เฉลิมฉลองแสดงความคร่ำครวญ แสดงออกถึงความรัก ความสนุกสนานรื่นเริง ความเสียใจและการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ คนอาจจะเล่นหรือร้องคนเดียวหรือหลายคนพร้อมกัน เพื่อให้เกิดสมาธิ สันติภาพ หรือเป็นการระบายออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึก ดนตรีเป็นสื่อที่ช่วยให้เกิดความรู้สึกร่วมกับครอบครัวหรือเพื่อน ”

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตอนหนึ่ง ทรงกล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่า การดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่สามารถก่อให้เกิดความปิติ ความสุข ความยินดี ความพอใจได้มากที่สุด หน้าที่ของนักดนตรีคือ ทำให้ผู้ฟังเกิดความพอใจ ความครึกครื้น ความอดทน ความขยัน ความเข้มแข็งและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือนอกจาก จะสร้างความบันเทิงแล้ว ควรแสดงในสิ่งที่สร้างสรรค์ เช่น ชักนำให้คนเป็นคนดีและยังทรงย้ำว่า การดนตรีนี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับประเทศชาติ สำหรับสังคม ถ้าทำดีก็ทำให้คนมีกำลังใจปฏิบัติราชการ เป็นส่วนหนึ่งที่ให้ความบันเทิง ทำให้คนที่กำลังท้อใจมีกำลังใจขึ้นมาได้ คือเข้าใจ คนกำลัง จะไปอีกทางหนึ่ง ทางที่ไม่ถูกต้องก็อาจจะดึงกลับมาในทางที่ถูกต้องได้ (ถวัลย์ มาศจรัส. 2526 : 132) สอดคล้องกับแนวคิดของ อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2534 : 40) ที่ว่า ดนตรีมีอิทธิพลต่ออารมณ์มนุษย์บทเพลงสามารถทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ทวี มุขธูรโกษา และสมชัย หงษ์ทองคำ (2520 : 20) ได้กล่าวถึงดนตรีว่า “ ดนตรีคือภาษาสากล ซึ่งหมายความว่า ดนตรีสามารถเป็นสื่อเชื่อมโยงถึงมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา ทุกเพศ ทุกวัย ” กล่าวสรุปได้ว่า ดนตรีมีคุณค่า มีอิทธิพล ต่อวิถีชีวิตเป็นอย่างมากยิ่ง ดังบทกลอนของ สุนทรภู่ ในวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนหนึ่งว่า อันดนตรีมีคุณค่าทุกสิ่งไป ย่อมใช้ได้ดังจินดาคำบุรินทร์

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าดนตรีมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ก่อให้เกิดความปิติ ความสุข ความยินดี ให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง นำไปสู่การคลายเครียด ดนตรีสามารถทำให้บุคคลแสดงอารมณ์ได้อย่างหลากหลายทั้ง อึกเหิม ดีใจ เสียใจ กล้าหาญ ดนตรีสามารถสะท้อนภาพ แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นอยู่ในสังคมแต่ละกลุ่มชนได้ หน้าที่ของนักดนตรี คือ ทำให้ผู้ฟังเกิดความพึงพอใจ เกิดความ

ครึกครื้น ความอดทน ความขยัน ความเข้มแข็ง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเห็นได้จากการแต่งเพลงให้มีความรักชาติ เช่น เพลงปลุกใจ

ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและได้รับมอบหมายจากกลุ่ม โรงเรียนสามพระยา ให้ทำหน้าที่ครูวิชาการประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จึงมีโอกาสดำเนินการเยี่ยมโรงเรียนภายในกลุ่ม ฯ พร้อมกับนำแบบทดสอบวิชาดนตรีไปให้แก่นักเรียนภายในกลุ่มด้วย จากการดำเนินการดังกล่าว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ขาดความรู้และทักษะด้านดนตรี จากการสอบถามครูสอนดนตรีแต่ละโรงเรียนจึงทำให้ทราบว่า ปัญหาสำคัญคือครูไม่มีทักษะด้านการสอนวิชาดนตรี ปัญหารองลงมาได้แก่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาดนตรี จึงมอบหมายให้ครูคนใดก็ได้เป็นผู้สอนวิชาดนตรี และโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องดนตรีเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัยเห็นว่า วิชาดนตรีเป็นวิชาที่มีส่วนช่วยในการสร้างเสริมบุคลิกลักษณะ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เป็นวิชาที่มีลักษณะของเนื้อหาที่ต้องใช้ทักษะในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการปฏิบัติ ที่มีทั้งแบบกลุ่มและตัวต่อตัว รวมทั้งต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ความซาบซึ้งในเนื้อหาเป็นอย่างดี จึงจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลนั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ เมื่อเกิดทั้ง 3 ด้าน จึงส่งผลให้มีความสนใจ เอาใจใส่ มีความสนุกสนาน มีการรวมกลุ่มกันเอง รู้จักคิด รู้จักทำให้เกิดการพัฒนา เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ สิมดี (2538 : 70-75) ที่ว่า “ ผู้เรียนดนตรีที่ดีจะต้องมีสมาธิที่ดี มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีระเบียบวินัย มีความอดทน ขยันฝึกซ้อม ทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนดีขึ้น” จากหลักสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงวางแผนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาดนตรี โดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน เป็นสื่อการสอนและใช้เมโลเดียนเป็นอุปกรณ์เครื่องดนตรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเป็นการพัฒนาแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อตรวจสอบแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดย
 - 2.1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
 - 2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์
 - 2.3 ศึกษาการพัฒนาทักษะด้านดนตรีของนักเรียน
 - 2.4 ศึกษาความพึงพอใจในการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์

สมมุติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ สูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีทักษะด้านดนตรีเพิ่มขึ้น

4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มทดลองในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการรายงาน

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3 ทักษะทางด้านดนตรี

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนจากการใช้แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์

3. เนื้อหาแบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 10 ชุด ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของเมโลเดียน

ชุดที่ 2 เรื่อง วิธีจับเมโลเดียนและการฝึกไล่นิ้ว

ชุดที่ 3 เรื่อง การฝึกไล่นิ้วตามอัตราจังหวะโน้ตตัวดำ

ชุดที่ 4 เรื่อง การฝึกไล่นิ้วตามอัตราจังหวะโน้ตตัวขาว

ชุดที่ 5 เรื่อง การฝึกไล่นิ้วตามอัตราจังหวะโน้ตตัวกลม

ชุดที่ 6 เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น : บรรทัด 5 เส้น เส้นน้อย เส้นกันห้อง

ชุดที่ 7 เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น : ตำแหน่งเสียงบนบรรทัด 5 เส้น และเครื่องหมายกำหนด

จังหวะ

ชุดที่ 8 เรื่อง การเป่าเมโลเดียนเสียงโด เร มี ฟา ซอล

ชุดที่ 9 เรื่อง การเป่าเมโลเดียนเสียงซอล ลา ที โด เร

ชุดที่ 10 เรื่อง การเป่าเมโลเดียนตามบทเพลงในบันไดเสียงซีเมเจอร์

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดำเนินการทดลองในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2552 ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2553 ถึง วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 โดยใช้เวลา ในการทดลอง สัปดาห์ละ 2 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวม 10 วัน 10 ชั่วโมง(ไม่รวมทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน)

สรุปผลการวิจัย

1.แบบฝึกเมโลเดียนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 6.08/92.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้

2.นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีผลคะแนนทดสอบหลังการใช้ แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3.ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.8565 แสดงว่านักเรียน มีความรู้เพิ่มขึ้น หลังจากฝึกด้วยแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน ร้อยละ 85.65

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. จากการวิจัยพบว่า แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 96.08 / 92.90 หมายความว่า แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะเฉลี่ย ร้อยละ 96.08 และผู้เรียนมีความรู้หลังจากการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ เฉลี่ยร้อยละ 92.90 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 การที่แบบฝึกเมโลเดียน ชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง อาจเนื่อง มาจากเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

1.1 แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้สร้างขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม กำหนดวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหา นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเป็นขั้นตอน จากง่ายไปหายาก เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นฝึกปฏิบัติ และคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียน เป็นการสอนที่ยึดเนื้อหาวิชาและผู้เรียนเป็นหลัก

1.2 แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้าน ท่าบ่อ อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการตามลำดับขั้นของการวิจัย กล่าวคือ ได้ผ่านการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีการทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2 ครั้ง และนำผลที่ได้ มาปรับปรุง แก้ไข ก่อนที่จะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เน้นที่การฝึกทักษะโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เมื่อนักเรียนฝึกทักษะไม่ผ่านในเรื่องใด ก็สามารถทำการสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำซ้ำ ๆ ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้ทันทั่วทั้ง ที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับระบบการสอนดนตรีของซูซูกิ ที่ให้ เด็กเรียนรู้โดยการเลียนแบบและทำซ้ำ ๆ การให้ทำแบบฝึกหัดหรือการฝึกซ้ำจะทำให้เกิดทักษะ

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ร่วมมือกันเรียนรู้ มีการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการทำงานเป็นทีม ขณะทำแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐานในแต่ละชุด บรรยากาศในการเรียนรู้จะไม่เครียด กิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มจากง่าย ไปหายาก มีความต่อเนื่อง และผู้วิจัยให้กำลังใจชมเชยนักเรียนทุกครั้งที่ได้ปฏิบัติได้ดี ทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจในการฝึกฝน เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในการเรียนจนสามารถเล่นเครื่องดนตรีเมโลเดียนได้ดี

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอนาทะโก

จังหวัดนครสวรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อที่ 2 แสดงว่าการสอนโดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ สามารถช่วยให้ นักเรียน มีความก้าวหน้าทางการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน มีหลักการสร้างที่ดี โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับวัย และกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งสร้างให้พัฒนาตนเอง ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น การที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน่าเชื่อถือได้

3. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.8565 แสดงว่าผู้เรียน มีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากฝึกด้วยแบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน ร้อยละ 85.65 สูงกว่าเกณฑ์ของค่าดัชนีประสิทธิผลขั้นต่ำ คือ .50 หรือร้อยละ 50 (เผชิญ กิจการ. ม.ป.ป. : 1-3 , อ้างอิงมาจาก Goodman and Schneider. 1980)

4. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 31 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 แบบฝึกเมโลเดียนชั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.08 / 92.90 เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพที่สูงพอที่จะนำไปใช้ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ได้

1.2 ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสื่อและนวัตกรรมต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา เผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ แก่ครูในการสร้างสื่อการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกเมโลเดียนในระดับที่สูงขึ้น ทั้งในส่วนของแบบฝึกและนักเรียนที่ทำการศึกษา เพื่อพัฒนาแบบฝึกต่อไป

2.2. ควรมีการศึกษาหรือวิจัย ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีพื้นบ้านของไทย ผสมกับวงดนตรีสากล เพื่อสร้างความหลากหลายในการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- เคลือวัลย์ สุขเจริญ. (2540). การศึกษาความคิดเห็นของของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัด การเรียน การสอน วิชาดนตรีและนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. (2546.). ศิลปะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2545). สารดนตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2539). พระอัจฉริยภาพดนตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวี มุขธูโกษา และสมชัย หงษ์ทองคำ. (2520). กวีเอกของโลก. กรุงเทพฯ : สุริยาสาน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุริยาสาน.
- บัณฑิต ตั้งไพบูลย์. (2545). แบบเรียนยามาฮ่าสลุ่ยเรคอร์ดเดอร์. บริษัทสยามดนตรียามาฮ่าจำกัด. กรุงเทพฯ : สุริยาสาน.
- บรรเทิง ชลช่วยชีพ และคนอื่น ๆ. (2524). คู่มือทฤษฎีและปฏิบัติการดนตรีสากล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประสิทธิ์ เดชครอง. (2539). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง ตัวสะกดมาตราแม่กนสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. (2540). หนังสือคู่มือฝึกปฏิบัติดนตรีสากล คีย์บอร์ด. มหาสารคาม : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญญู กิจระการ. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนวิชา 503710 : ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เพ็ญมณี กันตวงษ์. (ม.ป.ป.). การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เล่ม 3. เอกสารนิเทศการศึกษา. ฉบับที่ 28. ภาควิชาพัฒนบริหาร.
- รัชนก คะยอม. (2542). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วรนาถ พ่วงสุวรรณ.(2518). การสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณ แก้วแพรง. (2526). คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วลี สุมิพันธ์. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและครูเป็นผู้สอน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชาการ,กรม. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. กทม. : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ จำปาเงิน. (2532). บุหลันลอยเลื่อนและออร์เคสตรา อธิบายเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล.

กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2531). หลากหลายวิธีสอนของ ครูต้นแบบวิชาดนตรี.

กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

อรรณพ ขมวัฒนา และคนอื่น ๆ. (2523). ความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรีที่มีส่วนสนับสนุนดนตรีไทยใน โรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนกลาง. กรุงเทพฯ : กองวิจัยและการวางแผน สำนักงานและ

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

อรรณพ บรรจงศิลป์. (2534). พื้นฐานดนตรี. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.